

KOLONIZACE AFRIKY

První kolonie na území Afriky vytvořili **Evropané** už ve starověku, kdy Římská říše postupným dobýváním přístavů při Středozemním moři získala vliv nad částí Afriky. Ve středověku sem přišli **Arabové**.

Zopakujte si, co víte z hodin dějepisu o Arabech a jejich středověké říši.

*V roce 1488 Portugalec **Bartolomeo Diaz** obeplul mys **Dobré naděje**. Další Portugalec **Vasco [vasko] da Gama** doplul roku **1497** podél břehů Afriky **do Indie**. Portugalci a po nich také Holanďané, Francouzi, Španělé a Angličané zakládali při pobřeží svoje obchodní stanice. Až do začátku 19. stol. se Evropané většinou neodvážili pronikat do nitra kontinentu.*

V průběhu 19. století si nejmocnější evropské státy rozdělily Afriku na území, která ovládaly – na tzv. kolonie. Největší počet kolonií zde získaly **Velká Británie** a **Francie**.

*Evropští kolonizátoři v Africe nakupovali původní obyvatele (černochoy) a vyváželi je jako otroky do svých zámořských území v Americe. V letech 1500–1900 bylo takto vyvezeno na **13 milionů obyvatel Afriky**.*

Na základě znalostí z dějepisu vysvětlete, co je kolonie a kdo je otrok.

Mnoho afrických států se vymanilo z koloniální nadvlády až v **2. polovině 20. století**. Některé z těchto zemí dnes patří mezi nejchudší země světa.

CESTOVATELÉ

Nejnámějším cestovatelem po Africe byl **David Livingstone** [deivid livinjstən]. V 19. století prozkoumal vnitrozemí Afriky, např. tok řeky **Zambezi**, na němž objevil **Viktóriiny vodopády**.

*Slavným cestovatelem po Africe byl v 19. století také Čech **Emil Holub**. V letech 1947–1950 podnikli cestovatelé **Jiří Hanzelka** a **Miroslav Zikmund** cestu do Afriky a Jižní Ameriky v československém voze Tatra 87.*

cestovatelé Hanzelka a Zikmund

SÍDLA

Většina obyvatel tropické Afriky žije **na venkově**. Domy se zde stavějí ze snadno dostupných materiálů – suchého bláta (nepálených cihel) se střechou z plechu nebo palmových listů. Jejich stavba je laciná a domy jsou uvnitř chladné.

Moderní centra afrických **velkoměst** lemují chudinské čtvrti. Jsou místy bídy, zločinnosti a nepokojů.

Afričtí sportovci patří v běžích, boxu a míčových hrách k absolutní světové špičce. Francii, Velkou Británii nebo USA často reprezentují občané tmavé pleti. Jsou to potomci odvečených otroků, nebo lidé, kteří z Afriky dobrovolně odešli.

Ohromný nárůst počtu obyvatel Afriky má za následek přelidnění mnohých oblastí, které nestačí uživit své obyvatele. Ti před hladem odcházejí do měst. Na jejich okrajích žijí v chudinských čtvrtích bez vody a elektřiny. Objevují se zde epidemie nemocí, např. cholery a žluté zimnice. Velkým problémem je nemoc AIDS. (V některých zemích Afriky je touto nemocí zasažena až polovina obyvatel.)

příbytek z afrického venkova (Tanzanie)

billboard s výzvou k pomoci lidem nakaženým nemocí AIDS

V Africe žije miliarda obyvatel. Sever kontinentu obývají Arabové (europoidní rasa). Jižně od Sahary žijí převážně černoši (negroidní rasa). Většina lidí žije na venkově. V některých zemích vyrostla i moderní sídla, která lemují chudá předměstí. Lidé se v řadě zemí potýkají s chudobou, hladem, nemocemi a válkami.

chudoba: *anglicky* – **poverty** [povati]

německy – **die Armut**

venkov: *anglicky* – **countryside** [ˈkantriːsaɪd]

německy – **das Land**

arabská říše ve středověku: Dějepis 7, str. 18–19

Bartolomeo Diaz, Vasco da Gama: Dějepis 7, str. 91–92

kolonie: Dějepis 7, str. 92